

Tjänsteskrivelse

Datum

2026-08-19

Vår referens

Anna Olin

Sektionschef

anna.olin@malmö.se

Remiss avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvården GRF-2026-7853

Sammanfattning

Grundskolenämnden har beretts tillfälle att yttra sig gällande förslaget till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap. Grundskoleförvaltningen tillstyrker förslaget i de delar som berör grundskolans verksamhet, till exempel vård enligt viss speciallagstiftning och beredskap för skolsköterskor och skolläkare. Grundskoleförvaltningen föreslår att grundskolenämnden godkänner grundskoleförvaltningens förslag till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Grundskolenämnden föreslås besluta

1. Grundskolenämnden godkänner förvaltningens förslag till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen.

Beslutsunderlag

- Remiss
- Förslag till föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvårdens beredskap
- Konsekvensutredning
- Tjänsteskrivelse GRNAU 260814 Remiss avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvården
- Förslag till yttrande GRN 260826 Remiss avseende förslag till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om hälso- och sjukvården

Beslutsplanering

Grundskolenämndens arbetsutskott 2026-08-14

Grundskolenämnden 2026-08-26

Beslutet skickas till

Kommunstyrelsen

Ärendet

Den 1 januari 2026 trädde nya regler om hälso- och sjukvårdens beredskap i kraft. De nya reglerna finns i hälso- och sjukvårdslagen (2017:30) och hälso- och sjukvårdsförordningen (2017:80) och syftar till att stärka hälso- och sjukvårdens beredskap i händelse av kris eller krig. De nya reglerna riktar sig till kommuner och regioner i egenskap av sjukvårdshuvudmän och innebär bland annat att kommuner och regioner ska

- erbjuda vård som är nödvändig för liv och hälsa under fredstida krissituationer och höjd beredskap,
- hjälpa varandra vid katastroftillstånd,
- planera för katastroftillstånd och händelser som medför ett stort antal skadade och sjuka,
- lagerhålla sjukvårdsprodukter.

Det har också införts regler för beslut om hjälp och beslut om kvalificerat katastroftillstånd och vad som ska gälla under sådana förhållanden.

Förslag till föreskrifter och allmänna råd

Syftet med den föreslagna lagen är att säkerställa att kommuner och regioner under fredstida krissituationer och höjd beredskap har en ändamålsenlig och likvärdig förmåga att fullgöra sina författningsenliga uppgifter och upprätthålla sina samhällsviktiga verksamheter. Kommuner och regioner ska därigenom under sådana förhållanden ha en förmåga att värna människors liv och hälsa, upprätthålla grundläggande värden i samhället samt skydda och rädda egendom eller miljön.

Avsikten är att föreskriftsförslagen ska träda i kraft den 1 januari 2027.

Vård enligt viss speciallagstiftning

Kommunerna är skyldiga att erbjuda vaccinationer enligt allmänna vaccinationsprogram till den som omfattas av elevhälsa. Det är huvudmannen för elevens utbildning som ansvarar för detta. Kommunen är huvudman för de kommunala skolorna.

Kommuner och regioner ska planera sin hälso- och sjukvård

Vid ett katastroftillstånd kommer resurserna inte att räcka till för att erbjuda all vård som är nödvändig för liv och hälsa, men hälso- och sjukvård måste ändå kunna

bedrivs. De vårdresurser som finns tillgängliga måste då kunna användas på bästa sätt. För att upprätthålla beredskap för katastroftillstånd ska planeringen syfta till att kommuner och regioner ska ha förmåga att hantera och minimera följderna av ett sådant tillstånd. Händelser som medför många skadade kan till exempel vara stora olyckor eller antagonistiska handlingar såsom terrorattentat och militära angrepp. Epidemier, pandemier och andra stora sjukdomsutbrott utgör exempel på händelser som medför ett stort antal sjuka. Vid hjälpinsatser i samband med fredstida krissituationer, höjd beredskap, katastroftillstånd och eventuellt krig kan även skolsköterskor och skolläkare behöva fördelas.

Vid planering av hälso- och sjukvård måste det också finnas en beredskap för att det kan förekomma andra händelser som allvarligt kan inverka på kommuners och regioners förutsättningar att fullgöra sina skyldigheter att erbjuda vård eller uppfylla andra föreskrivna krav som gäller för hälso- och sjukvård. Det kan till exempel handla om klimathändelser, störningar i informations- och kommunikationsteknologi och störningar i el- eller vattenförsörjningen.

Även om kommuner och regioner inte har samma vårdansvar, är de beroende av varandras resurser för att upprätthålla vård som är nödvändig för liv och hälsa.

Regeringen har uppdragit åt Socialstyrelsen att förbereda egna föreskrifter eller annan vägledning i den utsträckning det behövs för tillämpningen av vissa av de nya bestämmelserna i hälso- och sjukvårdslagen bland annat när det gäller skyldigheten att erbjuda vård under fredstida krissituationer och höjd beredskap.

De föreslagna föreskrifterna avses också bidra till en ökad förståelse för hur de särskilda reglerna som gäller under kris och krig förhåller sig till övriga bestämmelser som gäller för hälso- och sjukvården.

Regeringen gjorde bedömningen att skyldigheten för kommuner och regioner att erbjuda vård som är nödvändig för liv och hälsa under fredstida krissituationer och höjd beredskap inte innebär något nytt krav för kommuner och regioner. Förslaget innebär, enligt regeringen, i stället en begränsning av hälso- och sjukvårdens vårdansvar i förhållande till det ansvar som följer av hälso- och sjukvårdslagen. Några övriga konsekvenser, så som kostnader, beskrivs inte i förarbetena.

De bestämmelser som Socialstyrelsen föreslår i den nu aktuella författningens kapitel 3 utgör kompletterande föreskrifter. De avser i huvudsak att förtydliga bestämmelserna om anmälan om hjälp, samverkan och uppgiftsskyldighet i hälso- och sjukvårdslagen samt hälso- och sjukvårdsförordningen och innehåller inga ytterligare krav på kommuner och regioner.

Socialstyrelsen bedömer att det finns behov av informationsinsatser. Myndigheten kommer att göra samlade och riktade informationsinsatser om föreskrifterna och ett planerat kunskapsstöd om vård som är nödvändigt för liv och hälsa.

Grundskoleförvaltningen tillstyrker förslaget i de delar som berör grundskolans verksamhet. Grundskoleförvaltningen föreslår att grundskolenämnden godkänner grundskoleförvaltningens förslag till yttrande och skickar det till kommunstyrelsen.

Ansvariga

Ingela Roxenby Enhetschef

Linda Deltinger Avdelningschef

Peter Lindberg Förvaltningschef